

Karleby stads klimatprogram 2025-2035

Stadsstyrelsen 25.11.2024 § 500

Beredning

Sakkunnig i klimatfrågor Jenni Silvola

En ny del av hörnstenen för Karleby stadsstrategi 2022–2025 är stadens ambitiösa mål om koldioxidneutralitet. Målet är att skapa förutsättningar för framgång under de kommande årtiondena och generationerna genom att staden är klimatneutral år 2035. Med klimatneutralitet avses en balans mellan utsläpp av växthusgaser och -sänkor i Karleby i enlighet med klimatlagen. Målet är att staden ska vara koldioxidnegativ från 2035 framåt. Det första steget mot klimatneutralitet togs när Karleby stad gick med i Hinku-nätverket (Mot en klimatneutral kommun) genom stadsfullmäktiges beslut den 13 juni 2022. Som medlem i Hinku-nätverket har staden som mål att före år 2030 minska utsläppen av växthusgaser med 80 procent jämfört med nivån år 2007.

Klimatförändringen är ett av de mest betydande globala problemen. Klimatet på jorden har alltid ändrats och växlat, men för första gången orsakas ändringen nu av människan. Enligt den mellanstatliga klimatpanelens (IPCC) sjätte rapport var jordens klimat redan över en grad högre jämfört med 1800-talets andra hälft. Den största orsaken till klimatförändringen är användningen av fossila bränslen, vilket ökar koldioxidmängden i atmosfären. Klimatförändringen påverkar människors liv i och med att den ökar olika extrema väderförhållanden, till exempel värmeböljor, hållregn, torka och orkaner. Klimatförändringens verkningar syns redan på lokal nivå också i Finland. I Karleby syns verkningarna särskilt som ökade regn, längre värmeböljor och kortare vintrar.

Både nationella och internationella mål har ställts upp i syfte att stävja klimatförändringen. Målet med FN:s Parisavtal är att hålla medeltemperaturhöjningen vid 1,5 grader. Finlands nationella mål är att vara klimatneutralt år 2035. Målet för utsläppsminskningen är -60% före år 2030, -80 % före år 2040 och -90 % med sikte på -95 % före 2050 jämfört med nivån år 1990. För att dessa mål ska nås måste växthusgasutsläppen minska avsevärt under de kommande årtiondena. Utöver att minska utsläpp av växthusgaser är det viktigt att sektorn för markanvändning, ändring av markanvändningen och skogsbruk (LULUCF) samt att eventuella kolsänkor stärks och utökas.

Kommunerna har en viktig roll i uppnåendet av klimatmålen och avvärjandet av klimatförändringen, eftersom de svarar bl.a. för den lokala planläggningen, trafikplaneringen och miljöfostran. Utöver dessa verktyg kan kommunerna också påverka sina utsläpp till exempel via offentliga upphandlingar. Ett annat viktigt verktyg som kommunerna kan använda är att minska de utsläpp som deras fastigheter orsakar med hjälp av olika energilösningar.

Målen för minskningen av utsläpp i Karleby klimatprogram har ställts upp enligt följande:

- Före år 2030 minskas de förbrukningsbaserade utsläppen av växthusgaser med minst 55 procent jämfört med nivån år 2007. Återstående 25 procent uppnås med utsläppskrediter.
- Före år 2035 minskas de förbrukningsbaserade utsläppen med minst 61 procent jämfört med nivån år 2007.
- Före år 2040 minskas de förbrukningsbaserade utsläppen med minst 65 procent.

Utöver minskningen av de förbrukningsbaserade utsläppen på stadens område strävar staden efter att minska även de konsumtionsbaserade utsläppen. Man strävar efter att minska och följa upp stadens invånares koldioxidavtryck.

Karleby har en lång tradition av miljöskydd och främjande av hållbar utveckling. I juni 2002 beslutade Karleby stadsfullmäktige starta utarbetandet av ett lokalt verksamhetsprogram för hållbar utveckling, Karleby Agenda. I bakgrunden till programarbetet låg de internationella förpliktelser som ställts på kommunerna. Karleby stad beslutade samtidigt underteckna Aalborg-dokumentet, med vilken staden förbinder sig att beakta den hållbara utvecklingen i sin verksamhet samt uppgöra ett lokalt verksamhetsprogram. Karlebys första verksamhetsprogram för hållbar utveckling godkändes i stadsstyrelsen och -fullmäktige i juni 2004. I verksamhetsprogrammet ingick de datum som ställts upp för främjandet av en hållbar utveckling och de mål- och åtgärdsförslag som ställts upp för nåendet av dem. Programmet har dock inte uppdaterats regelbundet och är för tillfället föråldrat.

Beredningen av Karlebys klimatprogram började i mars 2023 när Hinku-arbetsgruppen beslutade ansöka om understöd från Miljöministeriet för utarbetande av programmet. Beslutet om understöd kom i juni och efter det inledde temagrupperna sitt arbete med att samla information om nuläget beträffande stadens klimatarbete. Utarbetandet av klimatprogrammet inleddes officiellt i och med att miljöministeriet beviljade understöd för ändamålet.

Karleby stads klimatprogram 2025–2035 är stadens första utvecklingsprogram i enlighet med stadsstrategin med betoning på klimatemat. Syftet med programmet är att stöda staden i verkställandet av klimatmålen, både när det gäller stävande och anpassning. Den ska också synliggöra konsumtionsbaserade utsläpp och minskningen av dem i stadens arbete för hållbar utveckling och skynda på övergången till lösningar som följer principerna för cirkulär ekonomi. I programmets behandlas utgångspunkterna för stadens klimatarbete, de nuvarande utsläppen, målen för minskningen av utsläppen och konkreta åtgärder för minskning av utsläppen. Dessutom ingår i programmet en plan för uppföljning av klimatmålen samt åtgärder inom kommunikation och delaktighet för olika intressentgrupper. I klimatprogrammet ingår också en utredning av Karleby växthusgasbalans. I den bedöms kolsänkorna och kolförråden i

Karleby skilt för varje typ av område samt deras utveckling från nuläget till 2040-talet.

Klimatprogrammet har delats in i fem huvudteman.

1. Markanvändning, byggande och hållbar urban natur
2. Trafik
3. Energi och energieffektivitet
4. Cirkulär ekonomi och hållbar konsumtion
5. Stadens klimatarbete, -kommunikation och -nätverk

Karleby stads klimatprogram har beretts tväradministrativt i nära samarbete mellan stadens olika sektorer, koncernbolag och affärsverk. I arbetet har också andra intressentgrupper deltagit, nästan 930 personer och många olika organisationer. Utkastet till Karleby stads klimatprogram presenteras i bilaga A.

Bilaga A Bredare horisont: Karleby stads klimatprogram 2025–2035

Stadsdirektören

Stadsstyrelsen beslutar

- 1 begära utlåtanden om klimatprogrammet av nämnderna, direktionen samt centrala intressentgrupper och andra aktörer.
- 2 lägga fram klimatprogrammet offentligt på stadens webbplats för kommentarer under tiden 29.11.2024 – 20.12.2024.

Beslut

Stadsstyrelsen godkände beslutsförslaget.

Stadsstyrelsen 13.01.2025 § 6

Beredning:

Sakkunnig i klimatfrågor Jenni Silvola

Stadsstyrelsen behandlade utkastet till Karleby stads klimatprogram den 25 november 2024. Samtidigt beslutade stadsstyrelsen begära utlåtanden om programmet av stadens nämnder och vattenverksdirektionen samt av centrala intressenter. Utkastet till program lades fram offentligt på stadens webbplats 29.11–20.12.2024 och om detta informerades på stadens webbplats och i tidningen Kokkola. Utkastet till klimatprogram presenterades för äldre- och handikapprådet, rådet för kulturell mångfald och för ungdomsfullmäktige.

Det kom in utlåtanden från stadens nämnder och vattenverksdirektionen samt dessutom av NTM-centralen i Södra Österbotten, Mellersta Österbottens förbund, Karlebynejdens Utveckling Ab, Österbottens avfallsnämnd, MTK Keski-Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaan Luonto ry, Österbottens Producentförbund och

ungdomsfullmäktige. Det kom in tre (3) åsikter. Utlåtandena och åsikterna i sin helhet finns i bilaga B och C. Det på basis av utlåtandena och åsikterna kompletterade klimatprogrammet som bilaga A.

Bilaga A Bredare horisont: Karleby stads klimatprogram
2025–2035

Kompletterande material Utlåtanden om utkastet till
klimatprogram
Åsikter om utkastet till klimatprogram

Utlåtanden

Ändringar och tillägg som gjorts i Karleby stads klimatprogram
samt svar/bemötanden på utlåtanden med kursiv stil.

Stadsstrukturnämnden:

Stadsstrukturnämnden anser att klimatprogrammet är utarbetat på ett täckande och delaktiggörande sätt. Nämnden rekommenderar att i programmet läggs till närmare iakttagelser om vattentrafiken, järnvägstrafiken och den tunga trafiken. Främjandet av cykling bör beaktas särskilt med tanke på vinterunderhållet. Nämnden föreslår ett eget avsnitt för jordbruket i vilket det dras upp linjer för minskning av utsläppen och ges stöd till lantbruksföretagarna om övergång till en hållbarare produktion. Dessutom föreslås att åtgärderna från utredningen om naturmotion och friluftsleder läggs till i programmet samt att ett eget avsnitt läggs till om utsläppskrediter. *De utvecklingsförslag som nämnden fört fram har beaktats i klimatprogrammet. I programmet har lagts till ett eget avsnitt med de viktigaste utsläppskällorna, inklusive jordbruket. Dessutom har fyra nya åtgärder lagts till i syfte att minska jordbrukets utsläpp. Utveckling av naturmotion och friluftsleder har lyfts fram som en egen åtgärd och deras roll som stöd till invånarnas välbefinnande och uppnåendet av klimatmålen har preciserats. Betydelsen av utsläppskrediterna i stadens klimatarbete har förtydligats genom att ett avsnitt har lagts till i programmet, där utsläppskrediternas roll och verkan beträffande uppnåendet av målen har beskrivits. När det gäller främjande av cykling kommer behovet av vinterunderhåll också att beaktas i samband med åtgärderna som gäller trafiken.*

Kultur- och fritidsnämnden:

Nämnden fäster uppmärksamhet vid miljöfostran och ändringen av attityderna, vilka borde synas tydligare i programmets åtgärder. Nämnden betonar betydelsen av naturmotion och friluftsliv i miljöfostran och att det är viktigt att tillgängliga leder utvecklas. Dessutom lyfter nämnden fram reparationsbyggandets fördelar jämfört med nybygge. Också kompetensen som gäller materialeffektivitet och hantering av resurser bör förbättras. *Utgående från utlåtandet har reparationsbyggandet roll i klimatprogrammet preciserats och i programmet har lagts till en ny åtgärd: "Rådgivning och handledning i hållbara verksamhetssätt i*

kulturmiljöer". Därtill har beskrivningen av åtgärden "Byggprojektens koldioxidavtryck" preciserats med betoning på klimatfördelarna av reparationsbyggande. Nämndens observation om att korrigera de ansvariga sektorerna så att de kommer att motsvara stadens aktuella organisationsstruktur har beaktats och i åtgärderna i bilaga 1 har de ansvariga uppdaterats så att de motsvarar den nuvarande organisationen.

Nämnden för undervisning och fostran:

Nämnden anser att programmet är ett viktigt verktyg för att nå klimatneutralitetsmålet och betonar att miljöfostran har en central roll. Nämnden föreslår preciseringar i klimat- och hållbarhetsfostran i småbarnspedagogiken. Nämnden föreslår också att samarbetet med naturskolan utvecklas inom ramen för de ekonomiska resurserna och att energisparåtgärderna utvidgas så att de inte bara gäller pilotprojekt. *Utgående från de i utlåtandet framförda preciseringarna har i programmet uppdaterats åtgärderna "Naturskolsamarbetet" samt "Klimat- och hållbarhetsfostran i småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen" så att de motsvarar rekommendationerna i utlåtandet.*

Byggnads- och miljönämnden:

Nämnden betonar klimatprogrammet betydelse i arbetet för att nå klimatneutralitetsmålet och främjandet av anpassningsåtgärderna. Nämnden betonar betydelsen av kompetensen, kommunikationen och handledningen i klimatfrågor samt av att stöda klimathållbarheten med återställande åtgärder. Nämnden föreslår ett noggrannare avsnitt om klimatkompensationer samt om vindkraftens och solcellsenergins roll. *Betydelsen av utsläppskrediterna i stadens klimatarbete har förtydligats genom att ett avsnitt har lagts till i programmet, där utsläppskrediternas roll och verkan beträffande uppnåendet av målen har beskrivits.*

Mellersta Österbottens sysselsättningsnämnd:

Nämnden betonar att målen i klimatprogrammet bör löpa parallellt med främjandet av sysselsättningen. Sysselsättningstjänsterna har redan tidigare stött verkningarna av att användningen av torv minskat och i fortsättningen betonas utbildningsbehoven beträffande energiomställningen. Placeringen av tjänsterna och möjligheterna att delta på distans bör planeras på ett hållbart sätt.

Miljöhälsovårdsnämnden:

Nämnden betonar klimatförändringen verkningar på miljöhälsan, till exempel att värmeböljor och fukten ökar och att dessa för med sig risker beträffande livsmedelshygien och boendehälsa. Nämnden föreslår att planerna för störningssituationer kompletteras med en plan för anpassning till klimatförändringen och för fram möjligheterna att minska utsläppen från trafiken med hjälp av bättre planering. *I klimatprogrammet har preciserats klimatförändringen konsekvenser för kommunens miljöhälsovård i*

avsnittet "Anpassning till klimatförändringen". I programmet beaktas det faktum att värmeböljor blir vanligare samt att fuktigheten ökar och de risker det för med sig särskilt för livsmedelshygienen och boendehälsan.

Vattenverksdirektionen:

Direktionen för fram klimatförändringens konsekvenser för vattenförsörjningen, till exempel kvaliteten på råvattnet och utmaningar beträffande vattenproduktionen. Karleby vattens godkända åtgärder för minskning av utsläppen har tagits med i klimatprogrammet.

Södra Österbottens NTM-central:

NTM-centralen anser att klimatprogrammet är omfattande och delaktiggörande. Den årliga rapporteringen får beröm, likaså införlivandet av miljöfostran i småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen. I utlåtandet önskar man mera resurser för miljöfostran på andra stadiet och att motion främjas genom miljöfostran. När det gäller hållbar matkultur betonas en övergång till växtbaserat protein. *I klimatprogrammet har preciserats att en hållbar matkultur främjas genom att staden strävar efter att öka de växtbaserade alternativen och minska konsumtionen av animaliska produkter. En ökning av resurserna för att främja miljö- och klimatmedvetenheten på andra stadiet bedöms och beaktas i samband med uppdateringen av klimatprogrammet. Främjandet av motion som en del av klimatfostran ingår redan i programmets åtgärder, till exempel i åtgärd 2.1.15. "Barnvänlig cykelstad", där främjandet av cykling och hållbara färdssätt har en viktig roll.*

Karlebynejdens Utveckling Ab:

Karlebynejdens Utveckling Ab (KOSEK) anser att klimatprogrammet stöder företagens arbete med ansvarsfullhet och konkurrenskraft. I utlåtandet betonas betydelsen av samarbete mellan staden, KOSEK och företagen i syfte att nå klimatmålen. KOSEK föreslår att batterilagrens roll som en del av det gröna elsystemet borde beaktas och att den hållbara upphandlingens positiva effekter för företagen i området borde betonas. *Batterilagrens roll i stadens klimatarbete bedöms i mån av möjlighet när klimatprogrammet uppdateras.*

Österbottens Producentförbund:

Representanterna för jordbrukarna ger beröm för hur täckande klimatprogrammet är och för att jordbruket har beaktats. De betonar vallodlingens förmåga att bilda koldioxid och önskar att den skulle beaktas bättre i beräkningarna. Dessutom föreslår organisationen att lokalproducerade mjölk- och köttprodukters roll i klimatarbetet borde stärkas i storkökens och anstaltens upphandlingskedja. *Med hänvisning till utlåtandet har staden tyvärr ingen möjlighet att påverka utsläppsberäkningarna och därför kan*

vallodlingens förmåga att binda koldioxid inte beaktas i beräkningarna. I klimatprogrammet betonas dock främjandet av en hållbar matkultur och i de offentliga mattjänsterna gynnas ansvarsfull upphandling. Detta innebär bland annat användning av klimatvänligt och lokalt producerade råvaror. På så sätt främjar staden en koldioxidsnål matkultur och stöder arbetet för hållbar utveckling i regionen.

Mellersta Österbottens förbund:

Mellersta Österbottens förbund anser att klimatprogrammet är viktigt och lyfter fram stadens roll i utarbetandet av vägkartan för cirkulär ekonomi i landskapet. Vägkartan för cirkulär ekonomi erbjuder riktlinjer mot ett landskap med cirkulär ekonomi som utnyttjar naturresurser på ett klokt och hållbart sätt. I Mellersta Österbotten finns stark kompetens och framgångsrik affärsverksamhet i bioekonomi och cirkulär ekonomi. Förbundet stöder utarbetandet av vägkartan och har inget annat att anmärka om klimatprogrammet.

Österbottens avfallsnämnd:

Österbottens avfallsnämnd berömmar målsättningarna i klimatprogrammet och indelningen i fem huvudteman. Nämnden anser att programmet har utarbetats på ett exemplariskt vis, eftersom man har involverat flera olika verksamhetsområden inom staden, affärsverk och intressenter. Nämnden anser det vara särskilt viktigt att Hinku-målsättningarna och utsläppskrediterna beaktas i programmet.

MTK Keski-Pohjanmaa:

MTK Keski-Pohjanmaa för fram jordbrukets betydelse i området och betonar utmaningarna med beräkning av jordbrukets utsläppsberäkning. I utlåtandet betonas klimateffektiviteten hos den inhemska matproduktionen och man önskar att stadens upphandlingar stöder de lokala jordbruksprodukterna. I utlåtandet betonas främjandet av biogas och vallodlingens roll i klimatarbetet samt framförs ett bekymmer gällande att en bedömning av klimatprogrammets kostnader saknas. *Observationerna om jordbrukets betydelse i området och den inhemska matproduktionens klimateffektivitet i MTK Keski-Pohjanmaas utlåtande är värdefulla. I Karleby stads klimatprogram strävar man efter att främja ansvarsfull upphandling som stöder lokala jordbruksprodukter och koldioxidsnål matkultur. Biogasens roll i klimatarbetet har identifierats och den ingår i programmets åtgärder. När det gäller bedömningen av kostnaderna har i klimatprogrammet lagts till en åtgärd "Ibruktagande av klimatbudgetering". Med hjälp av den utreds förutsättningarna för att gå över till klimatbudgetering. Klimatbudgeteringen visar vilka resurser klimatåtgärderna kräver och stöder staden i strävan mot klimatneutraliteten. Budgeten länkas till stadens budget och bokslut och då blir klimatarbetets ekonomiska effekt synlig.*

Keski-Pohjanmaan Luonto ry:

Keski-Pohjanmaan Luonto ry anser att klimatprogrammet är viktigt, men hoppas att det vore mera ambitiöst. I utlåtandet betonas hållbarheten hos den gröna omställningen och beaktandet av konsekvenserna för naturen. Föreningen fäster uppmärksamhet vid eventuella negativa konsekvenser av vindkraften för naturen, till exempel splittringen av skogar och försämringen av skogsrenars livsmiljö. Dessutom föreslås en ökning av användningen av solcellsenergi i byggd miljö och utarbetande av ett eget program för naturens mångfald för staden. I utlåtandet framförs att stadens energisparmål är 7,5 procent, men kunde vara högre. Det konstateras också att tillräckliga åtgärder inte föreslås för minskning av utsläpp från jordbruket, fast det är den största utsläppskällan i Karleby. *Utlåtandet är täckande och i det tas grundligt ställning till den gröna omställningens konsekvenser för naturen. Detta är ett värdefull tillägg till utvecklingen av klimatprogrammet. Staden betonar att i projektvisa miljökonsekvensbedömningar alltid görs när det är fråga om större projekt inom den gröna omställningen, till exempel i vindkraftsprojekt. På detta sätt säkerställer man att eventuella naturkonsekvenser identifieras och att de kan minskas eller kompenseras. Detta är en viktig del av en hållbar och ansvarsfull övergång till ett klimatneutralt Karleby. Utgående från utlåtandena har i klimatprogrammet lagts till ett eget avsnitt om utsläppskrediter. Detta preciserar bland annat vindkraftens roll i stadens klimatarbete. I avsnittet presenteras också ett tal för hur mycket exempelvis vindkraftsproduktion som behövs i stadens område för att klimatmålen ska kunna nås. Dessutom har i programmet lagts till ett avsnitt om jordbruket. Fyra nya åtgärder har lagts till som stöder målsättningarna för jordbrukets utsläppsminskningar. Dessa åtgärder erbjuder konkreta sätt att minska jordbrukets utsläpp och stöda en hållbar utveckling i Karleby.*

Staden har ställt upp ambitiösa klimatmål som samtidigt är realistiska med tanke på att Karleby är jordbruksdominerat och på jordbrukets inverkan på klimatberäkningen. Målen följer de nationella målen, även om de inte är helt jämförbara. De nationella målen täcker både utsläppshandeln och ansvarsfördelningssektorn. Karleby stad å sin sida, liksom andra kommuner, ställer sina mål med betoning på ansvarsfördelningssektorn inklusive produktionen av fjärrvärme. Också jämförelseåren skiljer sig från varandra: i de nationella målen är det år 1990, medan Karleby har jämförelseåret 2007. Den höjning av energisparmålet som Luonto ry framfört har beaktats och målet kommer att granskas under nästa energieffektivitetsavtalsperiod.

Ungdomsfullmäktige:

Ungdomsfullmäktige anser att målen i klimatprogrammet är ambitiösa men funderar på hur realistiskt det är att man når målet för minskning av utsläpp. I utlåtandet betonas det att klimatåtgärderna inte får minska invånarnas välbefinnande eller minska antalet arbetsplatser. Ungdomsfullmäktige är nöjd med att staden arbetar för klimatfrågor, men anser att det är särskilt svårt att minska utsläppen från trafiken. *Ungdomsfullmäktiges bekymmer om klimatåtgärderna påverkan av invånarnas välbefinnande och arbetsplatser har beaktats. Den cirkulära ekonomin och den rena övergångens projekt för i framtiden med sig mycket ny affärsverksamhet och nya arbetsplatser. I enlighet med stadsstrategin bär vi i ivår verksamhet ansvar för stadens ekonomi, kommuninvånarnas välbefinnande och verksamhetens effektfullhet. Vi bygger upp framtidens Karleby på ett ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbart sätt. På så sätt säkerställer vi att klimatåtgärderna stöder hela stadens utveckling och invånarnas livskvalitet.*

Naturresursinstitutet meddelade att det inte kommer med utlåtande.

Allmänna åsikter

Invånarnas åsikter om Karleby klimatprogram är mångahanda och i dem framförs både beröm och kritiska observationer. I responsen betonades betydelsen av öppenhet och transparens. Man önskade att kostnaderna av de i programmet föreslagna åtgärderna och finansieringskällorna presenteras innan beslut fattas. En stark vetenskaplig grund bör ligga till grund för programmet. En del av invånarna ansåg att stadens koldioxidnegativitet är ett tecken på att klimatprogrammet inte är brådskande och föreslog att resurserna riktas till konkreta miljöutmaningar, till exempel mikroplast och hanteringen av läkemedelskemikalier. Man önskade att inverkningarna av byggandet av mera vindkraft på kolsänkor och kommuninvånarnas nytta bedöms noggrannare. Dessutom föreslogs det att cyklingsinfrastrukturen och kollektivtrafiken utvecklas och att invånarnas delaktighet främjas. Invånarna önskade att klimatprogrammet är ambitiöst och samtidigt realistiskt samt att det beaktar både vardagliga behov och stadens ekonomiska ramar. *Med hänvisning till de allmänna åsikterna konstateras det att klimatprogrammet baserar sig på en starkt vetenskaplig grund och det uppdateras kontinuerligt utgående från nya forskningsrön. Programmet koncentrerar sig på konkreta åtgärder som minskar utsläppen och stärker naturens mångfald. Inverkningarna av byggandet av mera vindkraft på kolsänkor och kommuninvånarnas nytta bedöms i separata utredningar och kommunikationen beträffande dem är öppen. Utvecklingen av cykelinfrastrukturen och kollektivtrafiken är viktiga åtgärder i klimatprogrammet och i planeringen av dem beaktas invånarnas behov.*

Stadens klimatvakt ökar klimatarbetets öppenhet och erbjuder kommuninvånarna uppgifter i realtid om hur programmet framskrider och vad som har uppnåtts. Klimatprogrammet fokuserar på invånarnas delaktighet i klimatarbetet. Programmet

vill koppla samman ambitiösa klimatmål och realistiska åtgärder som beaktar vardagliga behov och stadens ekonomiska ramar.

Stadsdirektören

Stadsstyrelsen beslutar

1. godkänna för egen del Karlebys klimatprogram 2025-2035 i enlighet med bilaga A.
2. sända klimatprogrammet vidare till stadsfullmäktige för godkännande.

Behandling

Ledamot Koskela föreslog med understöd av I vice ordförande Sillanpää att 1. stadsstyrelsen återremitterar ärendet för ny behandling och 2. att i beredningen beaktas stadens ekonomiska situation och att åtgärdernas kostnadseffekter bedöms i förhållande till de övriga målen i stadsstrategin.

Omröstning

I den förrättade omröstningen röstade 7 för en fortsatt behandling av ärendet och 4 för återremittering, en borta.

Bilaga B

Röstlängd

Behandling

Man beslutade fortsätta behandlingen av ärendet. Under den fortsatta behandlingen kompletterade stadsdirektören beslutsförslaget med en punkt 3. Klimatprogrammet verkställs inom ramen för gällande ekonomiprogram och -bedömning. Stadsstyrelsen godkände beslutsförslaget jämte kompletteringen.

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade

1. godkänna för egen del Karlebys klimatprogram 2025-2035 i enlighet med bilaga A.
2. sända klimatprogrammet vidare till stadsfullmäktige för godkännande.
3. att klimatprogrammet verkställs inom ramen för gällande ekonomiprogram och -bedömning.

Stadsfullmäktige 17.02.2025 § 5

Bilaga A Bredare horisont: Karleby stads klimatprogram 2025-2035

Kompletterande material

Utlåtanden om utkastet till klimatprogram

Åsikter om utkastet till klimatprogram

Stadsstyrelsen

Stadsfullmäktige beslutar

- 1 godkänna Karlebys klimatprogram 2025–2035 i enlighet med bilaga A.

- 2 att klimatprogrammet verkställs inom ramen för gällande ekonomiprogram och -bedömning.

Behandling	Ordföranden föreslog att ärendet återremitteras för ny beredning. På förfrågan godkände stadsfullmäktige förslaget enhälligt.
Beslut	Stadsfullmäktige beslutade återremittera klimatprogrammet för ny beredning.

Stadsstyrelsen 31.03.2025 § 150

Under beredningen av Karleby stads klimatprogram har en bred dialog förts med intressentgrupperna och MTK Keski-Pohjanmaa närmade sig stadsfullmäktige med en vädjan. I den föreslogs det att klimatprogrammet återremitteras för ny behandling. Stadsfullmäktige återremitterade programmet för ny beredning den 17 februari 2025.

I vädjan fördes fram bekymmer som gäller bland annat stöd till lantbruket och den lokala matproduktionen, utvecklingen av trafiken på landsbygden och bedömningen av kostnadseffekterna av klimatprogrammet. Dessa och andra teman som fördes fram behandlades under fullmäktigeseminarier den 10 mars, där man diskuterade balanseringen av klimatprogrammet och övriga utvecklingsförslag.

Kompletterande material MTK Keski-Pohjanmaa vädjan

I MTK Keski-Pohjanmaans vädjan föreslogs följande ändringar:

1. Programmet balanseras så att det stöder den lokala matproduktionen, sysselsättningen och regionalekonomin.
2. Åtgärderna som anknyter till bilismen och cyklingen ställs i förhållande till landsbygdsområdenas behov beträffande trafiken.
3. Kostnadseffekterna bedöms grundligt och först öppet fram i beslutsfattandet.
4. Den lokala expertisen utnyttjas i större mån och överlappande rådgivnings- och utbildningsåtgärder undviks.
5. Programmet baserar sig på Mellersta Österbottens landskapsförbunds klimatvägkarta och för jordbrukets del beaktas rekommendationerna i MTK:s klimatvägkarta.
6. Klimatprogrammet stöder stadens strategiska mål och främjar jordbrukets livskraft och användningen av inhemsk mat.

Därtill har andra utvecklingsförslag fått av stadsfullmäktige, till exempel:

Säkerställandet av bostadsbyggande också på landsbygden tas med i klimatprogrammet:

- Klimatprogrammet koncentrerar sig på att främja tätt urbant byggande.

- I programmet konstateras att man strävar efter att placera bostadsbyggnaderna vid leder för kollektivtrafik och gång- och cykelleder.
- Ur klimatmålens perspektiv är en tät urban struktur förmånligare än en vid och gles byggd miljö, men i programmet bör också möjligheterna att bygga bostäder på landsbygdsområden beaktas.

Ingripande i bedömning av kostnadseffekterna och prioriteringen av åtgärderna:

- I programmet har inte presenterats någon täckande kostnads-nyttoanalys eller tydlig prioriteringsmodell för åtgärderna.
- Det har förts fram ett bekymmer om att det kan krävas stora investeringar av kommuninvånarna och företagen utan någon känd nytta.
- Förslag till korrigerande: För varje föreslagna åtgärd ska en detaljerad kostnads-nyttobedömning göras och åtgärderna ska prioriteras på basis av effekt och kostnadseffektivitet.

Utgående från dessa förslag har nödvändiga och ändamålsenliga ändringar gjorts i klimatprogrammet. Likaså har kompletteringar gjorts som finns i det bifogade utkastet till klimatprogram. Ändringarna har balanserat programmet med beaktande av bl.a. landsbygdsområdenas särdrag, den regionala matproduktionens betydelse och vikten av bedömningen av kostnadseffekterna.

Bilaga A Bredare horisont: Karleby stads klimatprogram 2025–2035 (utkast)

Syftet med stadsstyrelsens remissdebatt var att innan det slutliga godkännandet i stadsstyrelsen och vidare i stadsfullmäktige gå igenom ändringarna i programmet och att säkerställa att de motsvarar de bekymmer som kommit fram under fullmäktigeseminarier och utlåtanderundan.

Därtill bör det beaktas att staden har fått ett bidrag på 45 000 euro från miljöministeriet för utarbetandet av klimatprogrammet. Enligt villkoren för bidraget ska klimatprogrammet vara färdigt och godkänt av stadsfullmäktige senast den 31 maj 2025.

Stadsdirektören Stadsstyrelsen för en remissdebatt om ärendet.

Beslut Stadsstyrelsen godkände beslutsförslaget.

Stadsstyrelsen 14.4.2025 § 178

Beredning Sakkunnig i klimatfrågor Jenni Silvola

Stadsstyrelsen behandlade ändringarna som gjorts i Karleby stads klimatprogram den 31 mars 2025 och förde en remissdebatt om ärendet. Dessutom presenterades ändringarna i programmet för Hinku-styrgruppen den 1 april 2025.

Centrala ändringar i klimatprogrammet är att landsbygdsområdenas särdrag tas bättre i beaktande, den lokala matproduktionen stöds, åtgärdernas kostnadseffekter bedöms och klimatprogrammet verkställs alltid inom ramen för gällande ekonomiprogram och budget.

Ett bidrag på 45 000 euro har erhållits av miljöprogrammet för utarbetande av programmet. Enligt villkoren ska programmet vara godkänt av stadsfullmäktige den 31 maj 2025.

Stadsdirektören

Stadsstyrelsen beslutar

- 1 godkänna för egen del Karlebys klimatprogram 2025–2035 i enlighet med bilaga A.
- 2 sända klimatprogrammet vidare till stadsfullmäktige för godkännande.

Beslut

Stadsstyrelsen godkände beslutsförslaget.

Stadsfullmäktige 12.05.2025 § 35
795/00.01.05/2024

Bilaga A Karleby stads klimatprogram 2025–2035

Stadsstyrelse

Stadsfullmäktige godkänner Karleby stads klimatprogram 2025–2035.

Behandling

Ledamot Kippo lade fram följande klämförslag: "Karleby strävar efter att trygga bostads- och företagsbyggandet inom hela stadens område. Avsikten med Karleby klimatprogram är inte heller att hindra byggandet på landsbygden." Stadsfullmäktige godkände klämman enhälligt.

Beslut

Stadsfullmäktige godkände beslutsförslaget och klämförslaget: Karleby strävar efter att trygga bostads- och företagsbyggandet inom hela stadens område. Avsikten med Karleby klimatprogram är inte heller att hindra byggandet på landsbygden.